

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divi Bambergenses S. Henricvs Imperator S. Kvnegvndis
Imperatrix S. Otho Episcopvs**

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

XVI. Literæ, quibus Clemens II. Papa, Ecclesiæ Bambergensis priuilegia & immunitates confirmauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41527

modolibet vtilitatibus, presenti nostra auctoritate edicto statuentes, vt in Deo nobis dilectus saepe dicta sedis Episcopus Eberhardus, suisq; successores liberam de hinc habeant potestatem, eadem praescripta bona cum omnibus appendiciis suis tenendi, possidendi, seu in quoslibet vsus Episcopatus conuertendi; fratribus autem Canonicis Deo ibidem famulantibus ad quotidiana temporalis vitae subsidia, possessiones, quas tradidimus nostra imperiali auctoritate proprietatiue possidenda confirmamus, ea videlicet ratione, vt praefati Canonici, & eorum per successionem Praepositi, liberam, de hinc cum ipsorum Canonicorum consensu, & consilio potestatem habeant in meliores vsus commutandi, augmentandi, & ad vtilitatem suam quoquomodo redigendi; quatenus & ipsi, nostri benignè memores apud Deum, ac dilectissimæ coniugis nostræ, atq; consortis regni Chuneunda, parentumq; nostrorum versa vice beneficiis nostris pia atq; assidua intercessione respondeant.

Si quis autem, quod absit, huius nostræ munificentiam donationis, atq; institutum Apostolicæ sedis, & tot venerabilium Patrum auctoritate firmatum destruere, seu violare tentauerit, in die iudicij coram oculis Dei tormento inexstinguibili aternaliter luat. Quod ne eueniat: sed hæc traditio atq; decretum ab omnibus perpetualliter inuiolabilis permaneat, hanc chartam inde conscriptam manu propria roborantes sigilli nostri impressione insigniri iussimus.

Eberhardus
primus Episcopus
Bamberg.

CAPVT XVI.

*Litera, quibus Clemens II. Papa, Ecclesia
Bambergensis priuilegia & immunitates confirmauit.*

Nec verò solummodo in vita, superstitute adhuc Rege gloriosissimo, sed magis etiam post transitum eius de morte ad vitam, felix ipsius plantatio, Babenbergensis videlicet Ecclesia, diuinæ gratiæ imbribus irrigata de die in diem accipit incrementum, saepe numero à sancta, speciali q; matre sua Romana Ecclesia vberibus piæ consolationis potata, ac satiata, regum quoq; succedentium auctoritate, vel priuilegiis nobiliter, ac firmiter in

C 3 perpe-

* *Suidgerus, secundus Episc. Bamberg. Et scribit Hermannus.*

* *Factum est hoc anno Domini 1046, lege Baron. hoc anno Et sequenti. Litera Clementis II. Papa, auctora Episcopi Bambergensis. Alloquitur ipsam Bamb. Ecclesiam.*

* *Dicit hoc propter Simoniacos, qui sedem illam inuadebant, Et violenter occupabant.*

* *Benedicto IX. Siluestro III. Et Gregorio VI. Hoc quomodo intelligendum sit, discas ex*

Bar. An. 1046. Vbi etiam Gregorius excusat, Et dicitur sanctum fuisse monachum frat. Lege eundem An. 1044.

* *Cod. Vien. quo nescio pacto liceat exprimi.*

perpetuum sublimata. Denique; * *Suidgerus sanctus Babenbergenfis Episcopus quem HENRICVS Rex Tertius, tribus inuasoribus Apostolicae Sedis dignè & iuste explosis, Catholicum & legitimum Papam constituens, * Clementem II. appellauit, ipseque; & vxor eius Agnes in die sancto Dominici Natalis Imperialem benedictionem ab illo accepit; quanto amore primae Cathedrae suae locum dilexerit, missis eidem à Sede Apostolica huiusmodi priuilegiis, satis ostendit.*

CLEMENS Episcopus seruus seruorum Dei sacratissima nostra Babenbergenfis Ecclesiae in filiis & filiabus eius, clero videlicet ac populo perpetuam in Domino salutem.

Dispensatio seculorum venit de Principe caelorum, qui antequam secula efficerentur, praesciuit, qualiter disponerentur; inde sit, vt non possit non impleri, quod ab aeterno illius oculo potuit praevideri. Tanti uiminis nutus, te, suam charissimam filiam, Babenberg, nobis in sponsam legitimam desponsauit, & arte rogere, quantum in nobis fuit, sua propitiatione donauit. Certe nulli marito circa vxorem fides purior, & amor ardentior, quam circa te

nobis. Nec vnquam vel in mentem venit te destituere, & alij adherere. Sed nescio quo diuino consilio actum est, vt matri tuae omniumque Ecclesiarum consociarer, & aliquantum; tamen non omnino à te separarer. Ecce enim, cum illud caput mundi, illa Romana * Sedes heretico morbo laboraret, & charissimi filij nostri Domini HENRICI Imperatoris Augusti praesentia ad hoc inuigilaret, ad hoc instaret, vt huiusmodi agritudinem propulsaret, * explosis tribus illis, quibus idem nomen Papatus rapina dederat, inter tot agmina sanctorum, qui aderant, Patrum, dignatio caelestis gratiae nostram indignissimam mediocritatem cunctis nisibus refragantem, voluit eligi, & altissimi Apostolorum Principis vice fungi.

Auulsam me tunc à suo gratissimo latere, sponsa dulcissima, quis dolor apprehenderit, qui mæror consecerit, * quo pacto exprimam, nescio, cum nobis omnem modum videretur transgredi. Plus honoris est, plus decoris, plus inquam virum matri quam filiae, vt pote cui omne genu terrestrium flectitur: pro cuius arbitrio ianua caeli aperitur & clauditur, aduersus quam nec portae praevalent inferorum. Non tamen tanta dominationis cupido ostio nostrae mentis irrepit, cordisque, cervicem libenter inflexit. Satis nobis erat tecum: actiuam bene; contemplatiuam quoquo modo ducebamus vitam: praesertim cum perfectus amor nec speciem alterius vnquam, nec intueretur

opulen-

opulentiam. Testem inuocamus aciem diuinam non commentari nos apologiam. Illa enim secretum cordis rimatur, cui nulla nox obtenebratur. Pro teste quoque, utimur ipsa conscientia, ubi sua est sollicitudo continua. Interiorum pupillam nec terrarum spaciositas, nec tor retundunt opposita; quin amicam meam, sororem meam, sponsam meam, columbam meam diligentiori cura circumspiciam & vndique munitam faciam. Concessum nobis est diuinitus, non ex nostris meritis, ut iam diximus, ius illud Apostolicum, quo & cœlis imperatur & terris. Vnde dignum duximus, & accommodum decreuimus, ut de profectu nostro tu quoque proficias, & inde tibi amplius confulas, vnde nobis illa potestas ampliatur.

Piissimæ recordationis Dominus Henricus Imperator Augustus te fundauit, te erexit, te etiam in altum culmen euexit. Quo supplice, inexpugnabili muro & propugnaculis Apostolici muniminis aduersus omnes impias manus prævalentes bene circumuallata es, per prædecessores nostros, Ioannem scilicet * XIV. Papam, & Benedictum. Quod etiam idem nos
 * Est Ioan. XIX.
 Et Benedictus
 VIII.
 facere cupientes, ut triplici tuitione circumcincta, per virtutem S. Trinitatis nihil unquam patiari lesionis, nihil unquam ab aliquo molestari idius, secunda semper & quietam manens in filiis & filiabus tuis, semper Deo deuotè seruans, deuotè obediens; secunda semper & quietam manens; statuimus per hoc nostri magisterij priuilegium, ut de bonis illis omnibus, quæ tibi sponsa charissima, virgo castissima, Ecclesia speciosissima Babenberc, summa liberalitas eiusdem orthodoxi Imperatoris, de summa deuotione procedens, pio affectu contulit, & nomine tenus illa per concambium conuenientissimum, & acceptissimum à VVirzeburgensi, & Eistetensi Episcopis Canonico & rationabili iudicio permutauit: vel quorumcumque, post eum fidelium religiosa pietas obtulit, & oblatura est, usque in perpetuum, siue sint mobilia, siue immobilia, nullus Imperator, nullus Rex, Dux, Marchio, Comes, Vicecomes: præterea non Archiepiscopus, non Episcopus, non Abbas, nec vlla hominum persona, audeat, tentet, præsumat, quidquam vel violentia, vel fraude, vel furto detrahere, minuire, mutilare.

Quod si quis diabolico instinctu pulsatus, crudeli temeritate admittere non perhorruerit, & admissum citius emendare neglexerit, huiusmodi hominem, quicumque sit, de communione sacrosancti corporis & sanguinis Domini nostri IESU Christi, & à participio totius Christianitatis non solum excludimus, sed etiam propulsamus: quin etiam Apostolici anathematis acutissima lancea eum transfuerberamus, ut, pro malefactu male perditus
 mortem

mortem gemat aternam, associatus in Gehenna inferioris inferni demonum principi, mortis inuentori, & etiam Iuda sacrilego & proditori, vndiq; circumcinctus draconibus Tartareis, in vltionem seuientibus; nec in vltimo tremendi diei iudicio ad vitam resurgat: sed crudelissimum corpus resumens duplici contritione conteratur, infelicissimo & miserrimo genere viuendi, mortem querens, & non inueniens.

Qui vero pio intuitu proprias manus ab huiusmodi temeritate subtraxerit, & si ita res exegerit, aduersum omnes insurgentes, & quidquam auferre conantes, ea bona defenderit, ad tuum, tuorumq; opus, sanctissima Babenberg; illa scilicet, vt predictum est, quae tibi collata sunt, vel de cetero in aeternum tibi conferenda sunt, talis ab illo benedicatur, qui super Cherubim sedet, & gloriatur pro eo, quod hoc nostra Apostolica auctoritatis privilegium studuit obseruare illi, suoq; robore solidatum: quod nimirum consilio, & voluntate, nec non alacri promptoq; animo charissimi filij nostri iam superius memorati * Domini HENRICI Imperatoris Augusti, de nostra Apostolica sede tibi transmissum eidem gratulare. Etenim vt te plantauit conditor tuus ille primus HENRICVS Caesar Augustus, sic est hic secundus vestigia eius secutus, & vt pari nomine, pariq; dignitate, sic pari deuotione te rigauit, tibi incrementum dedit, & adhuc dum vsq; vixerit, Deo miserante, & inspirante, dabit. In quo te, dulcissima sponsa, optamus in secula seculorum crescere, pollere, vigere, dicentes. Bene valete.

* Loquitur de Henrico II. Imp. & Rege III. huius nominis.

CAPVT XVII.

Leonis IX. Diploma de privilegijs Ecclesie Bambergensis.

* Mortuus est Clemens II. Papa Anno 1047. VII. Idus Octob. mense nono à Pontificatu inito.
* Vide Bar. 1048.

Ost huius piæ memoriæ * Clementis felicem excessum, cum Damasus Papa, qui & Poppo, Brixensis prius Episcopus, sedisset triginta tantum dies, LEO IX. qui & Bruno, à suprâ dicto HENRICO tertio Imperatore electus, & centesimus, quinquagesimus secundus Papa constitutus, in signû benignitatis, quam erga Babenbergensem locum habuit, Hartuico III. Episcopo Pallium direxit ab Apostolica Sede, scribens ei Epistolam in hæc verba:

LEO Episcopus seruus seruorum Dei Hartuico Babenbergensis Ecclesie ve-